PARIS–STOCKHOLM

Nordiska museets
bibliotek
STOCKHOLM
Nrb, nms, [illegible]
[illegible], Vägledn
EkA,

Paris – Stockholm

Modeutställning på Nordiska museet

NORD. MUS. BIBL. STOCKHOLM

Utställningen gjord av textilavdelningen i samarbete med museets övriga avdelningar

Utställningsarkitekt, affisch och katalogomslag: Björn Ed

Kataloglayout: Leif Erlandsson

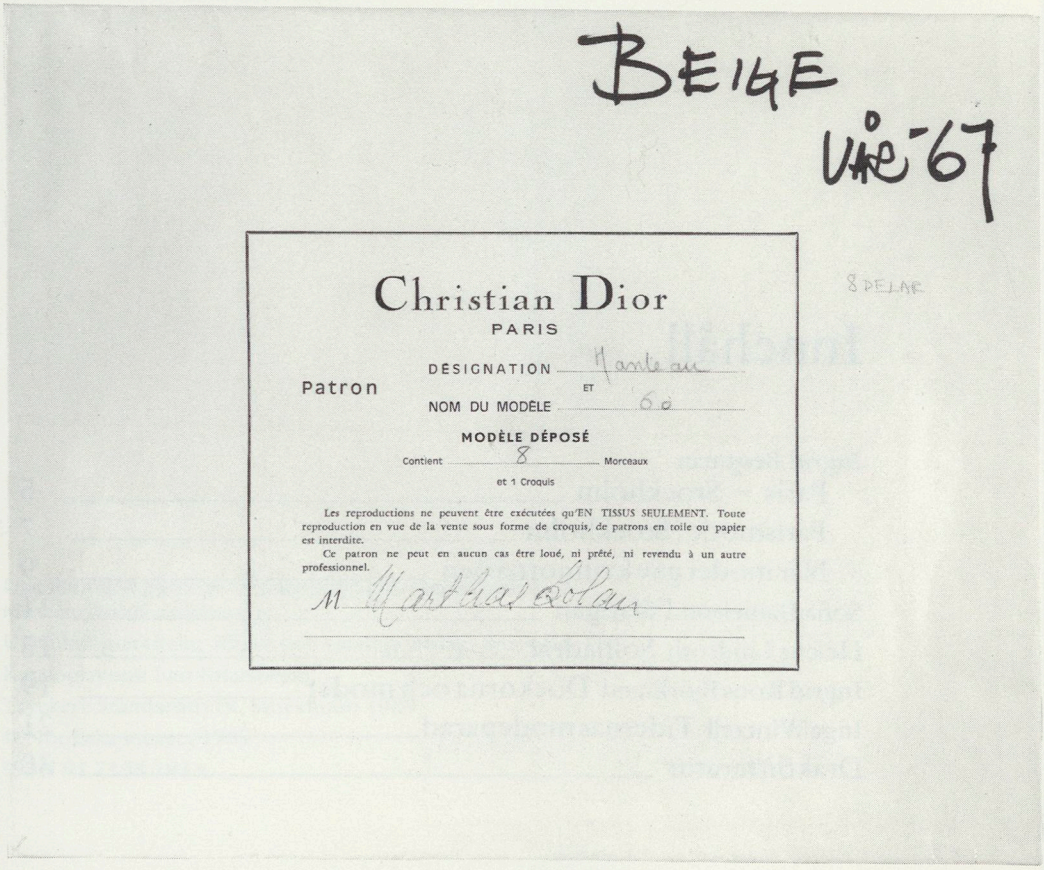
Tryckeri: Standardtryck, Stockholm 1989

© Nordiska museet 1989

ISBN 91 7108 293 x

Innehåll

Ingrid Bergman
Paris – Stockholm ____ 5
Parismode i Stockholm ____ 7
När modet gav kvinnorna ben ____ 9
Sofia Danielson Fåfängan ____ 11
Helena Lindroth Solfjädrar ____ 15
Ingrid Roos Björklund Dockorna och modet ____ 19
Inga Wintzell Tidernas modeparad ____ 21
Dräktlitteratur ____ 30

Märthaskolan köpte in både mönster och tyger från de mest kända modehusen i Paris.

Paris – Stockholm

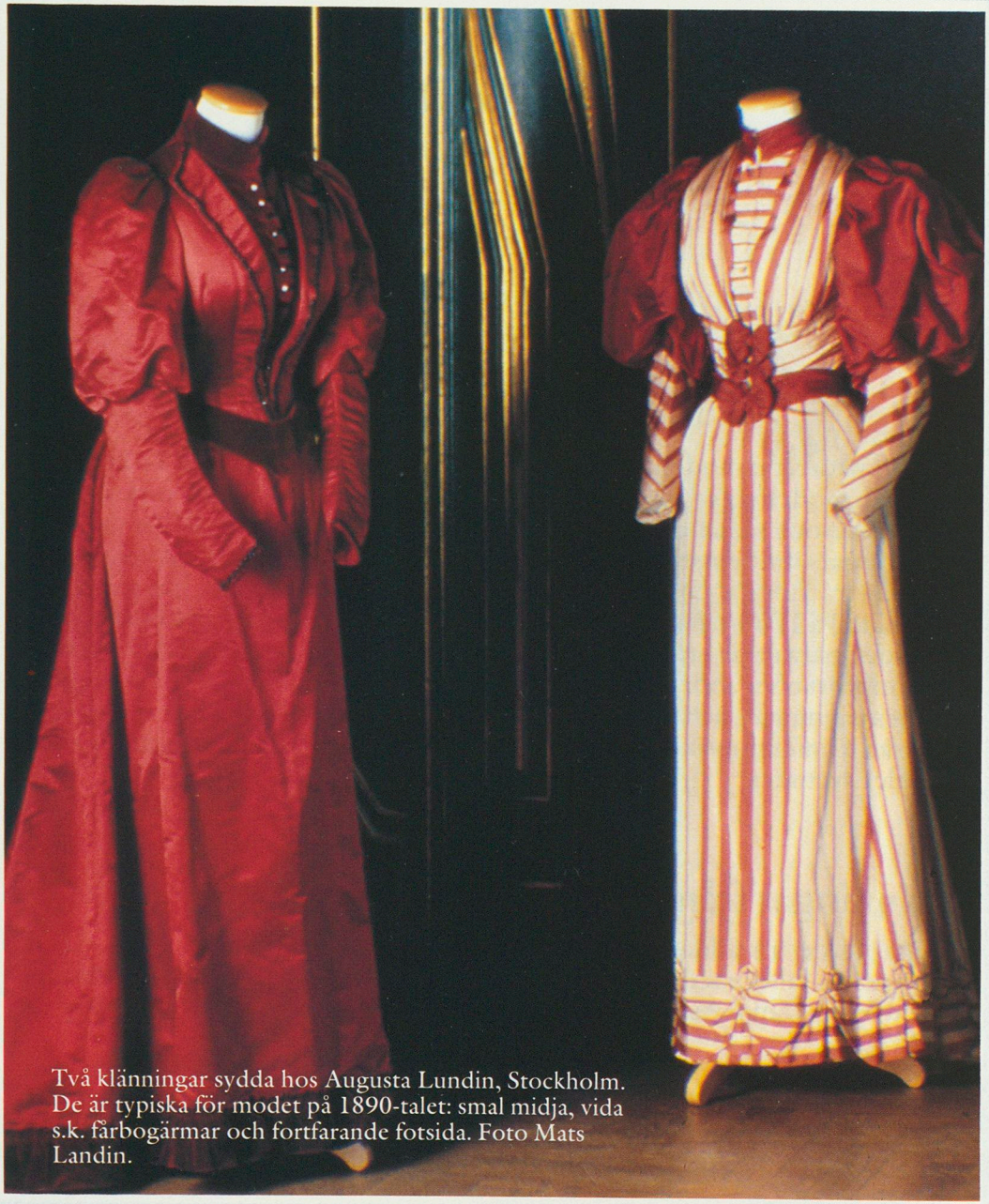
Idag konkurrerar modehusen i London, Milano, New York och Tokyo med Paris om modebranschens intresse. Paris anses dock fortfarande vara modets huvudstad och så har det varit sedan 1600-talet och Ludvig XIV:s tid.

I museets modeutställning finns exempel på kläder sydda i Sverige efter förebilder. Kunskapen om vad som gällde i modeväg i Paris har spritts på olika sätt. På 1700-talet kommer de handkolorerade modeplanscherna, men de nådde bara ut till ett fåtal. Det är först i och med dags- och veckopressens genombrott efter andra världskriget, som den stora allmänheten får tillgång till beskrivningar och bilder av det senaste modet. Då börjar också den svenska konfektionsindustrin att göra moderiktiga kläder tillgängliga för flertalet svenskar.

Klänningar från Paris

Några av de utställda plaggen är både sydda och inköpta i Paris. Så är exempelvis fallet med drottning Astrids gröna spetsklänning från modehuset Irène Dana. Astrid bar klänningen på prinsessan Ingrids bröllop år 1935.

Från vårkollektionen 1988 är den raffinerade festklänningen i rosa och gult från modehuset Yves Saint Laurent. Klänningen är ett strålande exempel på den klädkonst som gjort Yves Saint Laurent känd över hela världen; den är också ett bevis på att Paris fortfarande är modets huvudstad.

Två klänningar sydda hos Augusta Lundin, Stockholm. De är typiska för modet på 1890-talet: smal midja, vida s.k. fårbogärmar och fortfarande fotsida. Foto Mats Landin.

Parismode i Stockholm

I var sitt avsnitt presenteras kläder från två kända modehus i Stockholm. Det ena, Augusta Lundin, hade sin storhetsperiod före första världskriget, det andra, Märthaskolan, startade år 1927. Båda grundades och drevs av skickliga och sömnadskunniga affärskvinnor, som hämtade sina förebilder från de stora modehusen i Paris.

Ateljé Augusta Lundin

Augusta Lundin (1840 – 1919) är den första allmänt kända personligheten i den svenska modevärlden. På Augusta Lundins ateljé sydde kungligheterna sina klänningar, liksom alla andra som hade råd att klä sig efter senaste parismodet.

Född i Kristianstad, där hennes far var skräddare, kom Augusta Lundin till Stockholm och öppnade där sin första ateljé vid 27 års ålder. Hennes rykte som modesakkunnig växte snart och som mest sysselsatte hon nära 200 sömmerskor. Augusta Lundin blev en stor kund hos Worth, som länge var det förnämsta modehuset i Paris. Worth hade startat sin verksamhet år 1858 tillsammans med en svensk kompanjon, Otto Bobergh, som stod för den ekonomiska sidan. Modefirman hette då Worth et Bobergh, Rue de la Paix 7.

Märthaskolan

Märthaskolan (1927 – 1975) fick sitt namn efter prins Carls dotter, som sedermera blev kronprinsessa av Norge. Men grundare och suverän ledare var Marg von Schwerin, som blev en framgångsrik förmedlare av haute couture, högtstående fransk klädkonst, till sin välbärgade kundkrets.

Minst ett par gånger per år reste Marg von Schwerin med sina närmaste medhjälpare ned till Paris och besökte då de förnämsta modehusen. Där köpte hon in originalmönster och originaltyger till de olika modeller, som sedan syddes upp på Märthaskolans franska avdelning. I dessa plagg finns alltid två etiketter: Märthaskolans och den franska modefirmans. I museets samlingar finns sådana modeller från bl.a. Cardin, Chanel, Courregès och Dior. De representerar ett hantverkskunnande av högsta klass.

När modet gav kvinnorna ben

1920-talet är ett fascinerande decennium inte bara ur modesynpunkt. Första världskriget var då över och en utbredd fredsoptimism rådde: aldrig mera krig.

Decenniet inleds med att kvinnorna faktiskt får rösträtt och de gifta till och med laglig rätt att själva disponera över sina inkomster. Inom modet kan man förvänta sig en radikal förändring och så sker också på kvinnofronten: aldrig tidigare har modet föreskrivit så korta kjolar. Håret klipps likaledes kort, även det något helt nytt och chockerande.

Med hjälp av bystplattare "försvinner" bysten och kvinnans eftersträvansvärda silhuett blir helt rak. Midjan är således inte längre intressant att markera och de kraftiga valbensförsedda korsetterna blir omoderna. I stället lanseras tunna och bekväma underkläder för den modemedvetna tjugotalskvinnan, som i allt högre grad söker sig ut i arbetslivet och därför behöver vara ledigt klädd.

Modet blir genomgående mera ungdomligt. I annonserna efterträds den mogna gifta kvinnan av ungkarlskvinnan, la Garçonne.

Aftonklänningarna är under denna period också korta och ofta djupt urringade baktill. Klänningarna gnistrar och glimmar, översållade av högklassiga pärl- och strassbroderier. Det är verkligt raffinerade lyxplagg, som museet kan visa upp från det s.k. glada tjugotalet.

På 1920-talet blir även festklänningarna korta. De är ofta rikt dekorerade med pärl- och strassbroderier. Foto Mats Landin.

Fåfängan

– accessoarer för elegans, status och flärd

Läktaren mittemot Gustav Vasa-statyn är ett av de vackraste rummen i Nordiska museet, med höga valv som ger rymd och med träinredning och montrar från museets byggnadstid. De inbyggda trapporna för upp till en bro, som förbinder museets södra och norra del.

I denna feststämda miljö visas de uttryck för status och flärd, som fanns i klädedräkten decennierna runt sekelskiftet 1900; damernas hattar, parasoller och små handväskor, herrarnas pråliga utsmyckning inom det civila uniformsväsendet och den borgerliga mannens sobra elegans.

En ny samhällsklass

1800-talet var den framväxande borgerlighetens århundrade. Den borgerliga mannens klädsel var mörk, stram, diskret.

Både till vardags och fest användes hög hatt eller chapeau claque. Käppen var ett elegant attribut men också en uråldrig maktsymbol, som passade till sekelskiftets patriarkala mansroll.

Kvinnlig flärd

Vid sidan av den oansenligt klädde borgerlige mannen framstod det sena 1800-talets kvinna som en grann påfågel. Från hatten och den omsorgsfullt utformade frisyren, över den svällande barmen och den pösande turnyren, till det frasande släpet, var hon översållad med dekorativa detaljer och accessoarer.

Hatt av grön sammet, muff av grönt siden och boa dekorerade med fjäderskrudar av fasan. Garnityret har burits av en stockholmsdam i början av 1910-talet. Fasanerna hade hennes make skjutit och monteringen gjordes av körsnärsfirman Mården på Sturegatan.
Vid 1800-talets slut nådde tekniken att stoppa upp djur och att göra monteringar av fågelskrudar och djurpäls en blomstring. På 1900-talet då hattarna blev allt större kulminerade också användningen av plymer och fjädrar. Detta blev ett hot mot sällsynta djurarter och föreningar bildades för skydd av hotade djurarter, den tidigaste i England 1889.
Foto: Birgit Brånvall.

Kvinnans klädsel var beroende av vad hennes make eller hennes far kostade på henne, och var minst lika mycket ett uttryck för dessa mäns anseende och status, som för kvinnans smak och önskemål.

En crème-färgad sidenklänning med praktfullt silverbroderi, visades på Stockholmsutställningen 1897 av Augusta Lundins välkända dammodefirma i Stockholm. Klänningen, som här ställs ut klädd på tillhörande modedocka, är ett mästerverk, som visar hur man förväntades klä sig i samhällets högsta kretsar vid sekelskiftet.

Som motpol finner vi en hög ämbetsman i hovuniform med båthatt.

Manlig status

Det var Gustav III, som 1778 genom svenska dräkten införde civiluniformer, som hade olika utformning för de olika stånden etc. Fracken med långbyxor blev på 1800-talet den självklara grunden till civiluniformerna, som pryddes med guldbroderier, epåletter, värja etc. En lång rad uniformer stadfästes för olika ämbeten och yrken; landshövding, häradshövding, brukspatron, jägmästare – ja, t.o.m. för museitjänstemän.

Vetenskapens, vitterhetens och kulturens status speglas i hattar med emblem och broderade kragar.

Manlig styrka och dådkraft fann uttryck i jakten, vars praktiska redskap blev eleganta accessoarer.

Epålett, broderad med guldtråd och paljetter, samt kantad med fransar av guldbuljoner, använd till adelsuniform under senare delen av 1800-talet och början av 1900-talet. Efter fransk förebild infördes epåletter till svenska officersuniformer 1792 och senare även till civiluniformer. För de högsta graderna och för "stor" uniform eller gala var de dekorerade med buljoner. Epåletterna breddade axelpartiet och gav en "manlig" silhuett åt klädseln. Foto Mats Landin.

Solfjädrar

I länderna kring Medelhavet används solfjädern fortfarande till vardags. Hos oss sågs solfjädern senast tillsammans med 1920-talets festklänningar.

Långt tidigare hade den helt andra funktioner än den att vara modeaccessoir. Under antiken använde sig egyptier, greker och romare av solfjädrar för att vifta bort insekter och de var även bra till skydd mot hetta och sol. Solfjäder bars vid ceremonier av olika slag, den blev symbol för statlig och religiös makt. Den äldsta typen av solfjäder hade fast blad eller skärm.

Solfjädrar som gick att fälla ihop dominerade. Konstruktionen uppfanns troligen i Japan på 600-talet och portugisiska handelsmän förde på 1500-talet hopfällbara solfjädrar till Europa.

Upp till tjugo hantverkare – tillskärare, solfjädermålare, förgyllare m.fl. – kunde på 1700-talet vara sysselsatta med att tillverka en hopfällbar solfjäder. De franska solfjädrarna var särskilt eftertraktade. Tidskrifter för damer från 1800-talets sista årtionden ger tips om egenhändig tillverkning. Man kunde knyppla eller till och med sticka en vacker spets till solfjäderns blad, eller göra en solfjäder av några påfågelfjädrar och en bit pappkartong.

Små solfjädrar, gärna fint utskurna i elfenben, kom på modet efter franska revolutionen. Mot slutet av 1800-talet blir bladets omfång stort och solfjädrarna dekoreras ymnigt med broderier och målningar på siden och tyll. De kunde dessutom pyntas med både spetsar och fjädrar. Fågelfjädrar blev populära. Inbäddade i svandun kan man t.ex. finna uppstoppade kolibrier tillsammans med blommor och frukter av tyg.

För en välsituerad 1700-talskvinna var solfjädern en viktig accessoir i sällskapslivet, sommar som vinter. Solfjäderns ställ är av elfenben, pappersbladet gouachemålat. Från 1750–60-talet. Foto Birgit Brånvall.

EN TÊTE-A-TÊTE.

I dansskolor och genom etikettsböcker fick de unga kvinnorna lära sig att handskas med en solfjäder. Det s.k. solfjäderspråket – sättet att hålla eller vifta med solfjädern – gav spänning vid det tysta kurtiserandet på fester. Bakom det utfällda bladet kunde kurtisen fortsätta. Lornjett och glasbitar i solfjädern gav möjlighet att i smyg skaffa sig överblick över omgivningens förehavanden.

Utställningen om solfjädrar bygger på teman såsom Paris, kärlek, blommor och fågel/fjäder. Motiven återspeglar ibland hela berättelser och det finns bland solfjädrarna fantastiska kombinationer av olika motiv, material, färger, former och konstruktioner. Solfjädern är en spännande modeaccessoir.

1800-talskurtis med solfjäderspråk:
Vifta långsamt. – Jag är gift.
Vifta hastigt. – Jag är förlovad.
Solfjädern i höger hand. – Jag älskar en annan.
Rör övre kanten med ett finger. – Jag vill gärna tala med dig.
Stryk den utslagna solfjädern över kinden. – Jag älskar dig!
Drag den hopfälld ett par gånger genom handen. – Jag hatar dig!
Låt den vila mot höger kind. – Ja.
Mot vänster kind. – Nej.
Håll den med spretande lillfinger. – Farväl!

Dockorna och modet

Klädmodets karusell har snurrat genom århundradena, på senare tid allt fortare. Också i dockornas värld har modet växlat. Låt oss ta de senaste två seklen som exempel. Här kan man följa hela utvecklingen från empirens tunna klänningar med hög midja och frikostigt dekolletage till romantikens svällande fårbogsärmar, från de vida krinolinerna till turnyrens markering av stussen. Sekelskiftets sedesamt höghalsade klänningar finns representerade liksom vår egen tids kort-korta kjolar och långbyxmode för kvinnor.

Dockor i någon form har troligen ständigt funnits som människans följeslagare, både som leksak och för andra ändamål. Lekdockan har vanligtvis haft den vuxna kvinnan och därmed också kvinnomodet som förebild. Några enstaka dockherrar förekommer dock. Vid slutet av 1800-talet tillverkades dockor med barnutseende som kläddes i barnklädesmode. Bland dessa finns en del pojkdockor.

Under 1400-talet tillverkades i Tyskland trädockor snidade i ett stycke. De hade en påmålad dekor i form av sin tids modedräkt.

Ungefär samtidigt presenterades i Frankrike en nyhet som skulle bli viktig för landet, nämligen modedockan.

Modedockan utrustades av dåtidens hovskräddare med det allra senaste i modeväg och sändes ut just för att sprida ett nytt mode – en effektiv marknadsföring för en spirande modeindustri i ett expanderande modeland.

Under mitten av 1800-talet fick leksaksindustrin ett uppsving i Europa och det tillverkades tusentals dockor om året. I Paris fanns vid denna tid särskilda modehus för dockkläder. Man var till och med specialiserad på olika slag av docktillbehör som peruker, skor och blommor.

Dockans nya vårgarderob består här av mattblå sidenklänning garnerad med band och spetsar samt kappa av strukturvävd sammet. Till stassens fulländande hör hatt av tagelväv översållad med chiffon och blomgarneringar.
Mönster till denna utstyrsel fanns till salu genom den tyska tidskriften "Der Bazar" 1910. Modetidningar från 1800-talets slut och framåt innehöll ofta mönstermodeller till dockkreationer av modernaste snitt – formligen veritabla kopior av vuxenkläder.

Säkert var detta ett resultat av att Paris sedan länge etablerat sig som modets huvudstad. Här salufördes uppklädda dockor i de mest utsökta kreationer helt efter modeplanschernas förebilder. De utrustades med ett flertal klänningar, ytterplagg, underkläder, skor, strumpor, väskor, hattar och parasoll! Ja, kort sagt allt vad en dam av värld kunde tänkas behöva i klädväg.

I dag finns också modeplagg för dockor. Det är Barbiedockan som leder trenden. Hon har egna designers för sina kläder som sys i Fjärran Östern. De finns att köpa över så gott som hela världen.

En ung dam av idag behöver varken parasoll eller en uppsjö av styva underkjolar – nej nu gäller det snarare att sola sig vackert brun i minimal baddräkt och att välja något kroppsnära läckert från de av nyheter överfulla modebutikerna. Och vilka kan bättre visa detta mode för framtida generationer än Barbie, Sindy och deras vänner?

Att vara rätt klädd även under har också gällt för dockor. Här ser vi prov på kalsonger, underkjol, strumpor och livstycke, till största delen hemgjorda. Den blå korsetten och den svart-vitrandiga turnyren är mer professionellt utförda.
Foto Eva Aspelin och Birgit Brånvall.

Tidernas modeparad

Hur modet har växlat genom decennier och sekler kan man studera i fyra av dräktgalleriets montrar. En modeparad som sträcker sig från 1700-talets mitt och fram till vår egen tid.

Paris – Stockholm på 1700-talet

Här handlar det om prakt och elegans, om dräkter i siden och sammet, om broderier och bandgarneringar, rosetter och paljetter. Dräkter för överklassen, en ytterst liten del av landets befolkning och de enda som hade råd och anledning att följa modet. Mest slående är nog den pampiga brokadklänningen med sitt stramt åtsittande liv och med en kjol av imponerande bredd, 1,20 m för att vara exakt. Men under det vita, gnistrande sidenet med sina lätta, pastellfärgade blomsterslingor har dolt sig en styvkjol av betydligt stabilare slag. Till den behövdes både rotting och järn och dessutom grovt linnetyg för att ge form och styrsel åt sidenet. Ryggen är skuren med dubbla motveck ända uppifrån halsringningen och tyget faller tungt och vackert ner till kjolkanten.

Herrarnas dräkter har inte stått damernas efter i fråga om prakt. Därom vittnar en rikt broderad dräkt i randigt siden. Den har tillhört Axel von Fersen, den svenske diplomaten, som i flera omgångar vistades i Paris och som stod det franska hovet nära. Vid sidan om modet genomfördes 1778, på Gustav III:s initiativ, en dräktreform och enligt denna skulle svenska medborgare inom adel och borgerskap bära en särskilt komponerad dräkt, den s.k. "Svenska dräkten". Två varianter av denna presenteras i vår utställning, den ena en brudklänning från 1780 i svart moaré. Den andra är en hovmans galadräkt av ljusblå taft med de karaktäristiska axelklaffarna och det breda taftskärpet om midjan knutet i en stor, pösig rosett.

Barnens högtidskläder uppvisar samma glittrande elegans som de vuxnas. När Fredrik Ulrik Wrangel vid 1760-talets slut skulle presenteras för kungen bar han t.ex. en läcker sidendräkt – byxor, väst och rock – samtliga plagg med bandgarneringar och paljetter. Han var då sju år gammal. Ungefär samtidigt skrev den franske filosofen Henri Rousseau sin uppmärksammade bok "Emil eller om uppfostran", där han efterlyste praktiska kläder för barn.

Detalj av högtidsdräkt i fransk stil, omkring 1790. Dräkten har tillhört den svenske diplomaten, greve Axel von Fersen (1755–1810) som tidvis var stationerad i Paris och som stod den franska kungafamiljen nära. Foto Mats Landin.

1908
№ 3.
JDUNS MODELL KATALOG
Pris 60 öre

Samtidigt gick modet över till en mjukare stil, tydligast gestaltat av Paul Poiret, den store nydanaren i Paris' modevärld och en lysande stjärna i vår svenska. Lätta tyger blev ett dominerande inslag i klänningsmodet – t. ex. japon och chiffon för aftonbruk – liksom dekorativa effekter med orientalisk anknytning. Och på herrsidan . . .? Här möter oss kavajkostymen för första gången, ett mode som slog igenom omrking 1870 och som innebar ett hot mot den knälånga figursydda bonjouren. Vår kostym är emellertid av senare datum. Den har tillhört skådespelaren Tore Svennberg som beställde den under ett besök i London 1889.

Smokingen var en annan nyhet. 1886 dök den upp i Amerika – i Tuxedo Park norr om New York city – och blev efterhand accepterad också i Sverige. Vårt exemplar tillverkades i Stockholm 1902.

Frigjordhet och mode för alla

Ibland tar utvecklingen ett jätteskutt, och det var vad som hände på 20-talet. Nya värderingar, en friare livsstil, en snabbt växande konfektionsindustri är några av de faktorer som starkt påverkade modet. Den korta kjollängden – lanserad 1925 – som blottade kvinnans ben ända upp till knäet var en nyhet av formidabelt slag. Jerseymodet med mjuka, bekväma plagg var också det ett uttryck för frihet och naturligtvis dikterat av rapporterna från Paris. Viktiga milstolpar i modeutvecklingen är den skräddarsydda dräkten med kavaj av maskulint snitt lanserad på 40-talet och den romantiskt kvinnliga stilen som följde därpå, gestaltad i Diors revolutionerande new look-modeller.

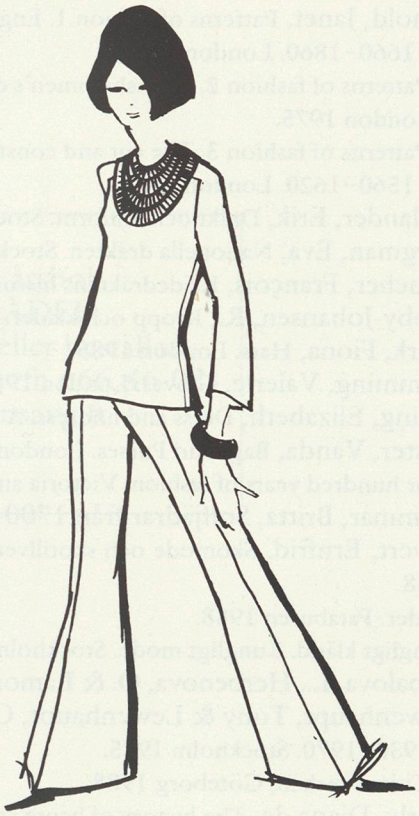
Det kortkorta modet på 60-talet fick folk att kippa efter andan men gav kedjereaktioner som berikat vår klädkultur. Under 70-talets jeansdominans försvagades signalerna från Paris men har under 80-talet tilltagit i styrka och allt är nu som förr igen med hårdbevakade haute-couture-visningar och en känslig lyhördhet för vad som händer i modets huvudstad Paris.

Intresset för sport och friluftsliv växte fram under 1800-talets slut och därmed ökade behovet av bekväma kläder. Stickade tröjor, rymliga jackor, kjolar av kraftigt tyg och med reglerbar vidd, schaletter att knytas om hatten är tidiga exempel på en sportig stil. Iduns Modell Katalog 1908.

När det gäller herrmode, har detta av tradition dikterats från London. Sober elegans, "klassisk stil" var nyckelorden för den som ville följa konvenansens regler under 20-talet. Kritstrecksrandigt, glenn check-rutigt har blivit klassiker som än idag är aktuella. Men alltsedan andra världskriget har den amerikanska livsstilen trängt sig på samtidigt som ungdomskulturen har fått större inflytande i modet. Jeansexplosionen på 70-talet öppnade våra ögon för en större frihet, en vidgad flexibilitet, och idag har färg och fantasi fått ett större utrymme i herrmodet. Men den engelska stilen är still going strong även om de italienska modehusen fått alltmer att säga till om på 80-talet.

Idag har det blivit möjligt för alla att följa modet. Män som kvinnor, ja minsta barn. Utbudet från de stora kedjorna Hennes & Mauritz, Kapp Ahl, JC m.fl. – och konkurrensen dem emellan – har lett till en ökad marknad, ett ökat behov. Och extremt snabba modeväxlingar.

Färdigsydda kläder hade länge en låg status. Men på 1920-talet fick konfektionsindustrin ett kraftigt uppsving. Ungdomsmodet på 50-talet bidrog till att föra utvecklingen vidare och att höja vår klädstandard. Bomullsklänning med bolero av märket Sidenkonfektion. 1957. Foto Mats Landin.

Kvinnor och byxor var länge två oförenliga begrepp i västerländskt mode. En märkbar förändring skedde på 1920-talet, då byxor allt oftare användes för sport och friluftsliv. Först på 70-talet accepterades de helt och fullt och överallt. Värdinneplagg för byxälskare. Stil 1964.

Dräktlitteratur

Arnold, Janet, Patterns of fashion 1. Englishwomen's dresses and their construction c 1660–1860. London 1972.

–, Patterns of fashion 2. Englishwomen's dresses and their construction c 1860–1940. London 1975.

–, Patterns of fashion 3. The cut and construction of clothes for men and women c 1560–1620. London 1985.

Bellander, Erik, Dräkt och uniform. Stockholm 1973.

Bergman, Eva, Nationella dräkten. Stockholm 1938.

Boucher, François, Klädedräktens historia. Malmö 1970.

Broby-Johansen, R., Kropp och kläder. Stockholm 1966.

Clark, Fiona, Hats. London 1985.

Cumming, Valerie, Gloves. London 1982.

Ewing, Elizabeth, Dress and undress. A history of women's underwear. London 1978.

Foster, Vanda, Bags and Purses. London 1982.

Four hundred years of fashion. Victoria and Albert Museum. London 1984.

Hammar, Britta, Solfjädrar från 1700-talet. (Kulturen 1976.)

Jäfvert, Ernfrid, Skomode och skotillverkning från medeltiden till våra dagar. Stockholm 1938.

Kläder. Fataburen 1988.

Kungligt klädd. Kungligt mode. Stockholm 1987.

Kybalova, L., Herbenova, O. & Lamorava, M., Den stora modeboken. Stockholm 1968.

Lewenhaupt, Tony & Lewenhaupt, Claës, Lilla svarta. Idéer och tankar kring modet 1930–1970. Stockholm 1985.

–, Tidens tecken, Göteborg 1988.

Marly, Diana de, The history of haute couture 1850–1950. London 1980.

La mode et les pupéees. Musée de la Mode et du Costume. Paris 1981.

Nylén, Anna-Maja, Beklädnadsindustrien och modet. (Fataburen1968.)

–, Varför klär vi oss. Kring dräktens roll förr och nu. Stockholm 1962.

O'Hara, Georgina, The encyclopedia of fashion. From 1840 to the 1980s. London 1986.

Steele, Valerie, Paris Fashion. A Cultural History. Oxford 1988.

Stjerner i fransk mode. Köpenhamn 1988.

Wintzell, Inga, Jeans och jeanskultur. Stockholm 1985.

–, Så var barnen klädda. Från kolt till täckjacka. Stockholm 1972.

Nordiska museets och Skansens årsbok
Fataburen 1988 handlar om KLÄDER.
Boken kan köpas i bokhandeln eller beställas
genom museets bokförmedling, tfn 666 46 02.
Pris 200:–, porto och expeditionsavgift
tillkommer.

NORDISKA MUSEET

ISBN 91 7108 293 X